

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriae
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.5. Communicantibus se totum Deus exhibet sicut in gloria se totum
beatis singulis communicabit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

§. 5. Communicantibus se totum Deus exhibet, sicut in gloria se totum beatis singulis communicabit.

F Vnus explicemus extensionem Incarnationis in SS. Sacramento, sique eius ratio fundamentalis quam sepius in illo trinitatis: quod se maximam habeat cum statu gloriae proportionem communicatio illa qua se Deus hic communicat, multumque conueniat illi communicationi, qua se beatis in caelo communicat spiritibus, ubi sicut dicemus se totum praebet omnibus, & est omnia in omnibus, ut dixit Apostolus. *Erūt omnia in omnibus.* His paucissimis verbis modum exponit quo Deus perfecte regnat in statu gloriae in singulis beatis, & in omnibus conuenit: ita ut singuli totum possideant Deum ut suum, & quidquid Deus est illis concedatur: atque hoc modo considerare licet illum regnantem in hominibus in SS. Sacramento, in quo eum se singulis totum tribuit quantum ad modum quo in Incarnatione se totum Deus naturae illi singulari Christi tribuit, manifeste patet, extensionem & dilatationem huius hic inuenti mysterii, indubiatum est, cum Deus Dominus sit & Rex omnium vniuersae is, in omnibus illis regnet, sique per essentiam, praesentiam & potentiam, quia simplicissimus est & indivisibilis: vnde in illis omnibus est & ibuens esse & contentiones singulis proprietates, ut explicat D. Tho. ita ut, iuxta supradicta nihil ab illis accipiat, sed totum esse & bonum quo fruuntur, illis elargiatur. Porro non totus est in omnibus: quia quibusdam naturam hanc tribuit & proprietates, alijs alias, multumque ab his differentes. Caelo dat incorruptionem, sed non sensum, soli lucem, ac non vitam, sp. endoem stellis sed nequaquam intellectum, fontibus refrigerationem, sed non in corruptibilitatem, ceruis leuitatem, sed non fortitudinem hanc leonum, sed non pulchritudinem, hanc pavoni sed non claritatem. Porro in caelo in statu glorioso beatitudinis, erit Deus omnia in omnibus, & in omnibus copulatum, quia indivisibilis est, & ita perfecte cumulateque in illis regnat.

§. 19 Hoc in Deo notavit D. Ambro. quando perpendens animae rationalis naturam, de ea dixit, quod creata esset ad imaginem & similitudinem Dei. *Creatus igitur Dominus Deus hominem ad imaginem & similitudinem suam.* Attende, inquit,

eo modo quo anima est in corpore, si queque Deus in beatis, perfecte & totaliter in eis regnat, & similiter regnat in recipientibus eum in SS. Sacramento. Anima tota est in toto corpore, & tota in qualibet eius parte nec maior est in maioribus nec minor in minoribus. *Tota in toto, & tota in qualibet parte.* Qua ratione tota est in qualibet parte? quia indivisibilis est: verum quomodo tota sit in omnibus partibus, non tamé est in illis tota, quia opera sua omnia in omnibus illis non operatur. In oculis operatur visum, & non in auribus, auditum in auribus & non in naribus, olfactum in naribus & non in lingua, gustum in lingua & non in cerebro, imaginationem in cerebro & non in manibus. *Anima in suo corpore ubique viget, visus illud mouet, & gubernat, nec enim in maioribus corporum sui membris maior, & in minoribus minor, sed in minimis tota, & in maximis tota.* Et in hoc, inquit ille, Deo similis est, etenim Deus est omnia in omnibus, in singulis operando quidquid boni habeat: in quibusdam velut floribus pulchritudinem, in alijs refrigerationem, ut in fontibus, in alijs saporem & gustum sicut in fructibus, in alijs incorruptibilitatem ut in caelis, in nonnullis hominibus producit eminentem sapientiam, ut in Salomone, in alijs fortitudinem ut in Samson, ne in caelo autem ubi perfecte dominatur: *Erūt omnia in omnibus, totumque se omnibus communicabit.*

Totum se dabit omnibus, quia se singulis Sanctorum vniat, se in animabus statuens singulorum, ac si Sol se totum statueret in adamante, ita ut se damus sit vnum in essentia, & trinum in personis, omnipotentiam suam, aeternitatem, gloriam, diuitias, magnitudinem & maiestatem diuinam: etenim per hanc communicationem singuli beatorum tanto splendore ac claritate radiabunt, ut ipso sole nostro materiali in medio suo cursu sepius clariori luce sint radiaturi. Praeterea erit omnia in omnibus, quia in omnibus & in singulis producet quidquid boni est, & in creaturis Deus vniat creaturam: solis pulchritudinem, fulgorem stellarum, incorruptibilitatem caelorum, fontium refrigerationem, gratiam florum venustatem, omnium sapientiam & scientiam, fortitudinem omnium quos imaginatio potest comprehendere fortissimos. *Erūt omnia in omnibus.* Itaque quisque beatus in se solus omnes complectetur perfectiones quas Deus in mundo creauit, & mille praerogatiuis eminentiores. Hoc igitur est regnare Deum in tege ac perfecte in anima, dare se totum & quid-

II. Sed cum quadam differetia.

IV. Beati omnes omnia in creaturam possident perfectiones.

quid habet regni sui possessoribus, & per hoc subditos suos, reges procreare: sic aucto D. Ioan. *Fecisti nos Deo nostro regnum & regnabimus super terram.* Nos regnum suum effecit & regnabimus: impropria hęc videtur phrasıs: etenim compertum est, quod qui regnat, Rex est, & hoc in regno: regnum autem quis vquam regnare vult? Per hoc excellentia declaratur, quia Deus in beatis regnat: etenim in gloria nihil ab illis sumit, quo se extollat, vt Reges terrę, quoniam illis munera d. s. tribuit, eaque tam praclara vt Reges creet, vt regnent, & cum illud sit maximum bonum, quod ipsis conferre potest, munusque praclarissimum, quo dari non potest insignis, ideo desiderat tantumque studet vt illo potiatur. Sed quid in hoc 6. Domine tibi lucraris? An forsitan bonis tuis cumulus accretis: diuitiis tuis augetur? potestatis tux fines extenduntur? Omnino non: sed cum per hoc non intendat aliquid accipere, vel lucrari sibi: ideo sollicitus se ostendere videtur Deus vt eum tanquam nostrum habeamus.

¶ 20 Bono natura e est seipsum communicare, bonum autem infinitum infinitam habet inclinationem se communicandi, & sicut non sinit nisi in communicatione, in qua se communicat: in finitę se totum omnibus totumque singulis distribuens, & hanc se communicationem in gloria praestit beatis: ita nostro modo loquamur, impellitur Deus vt se nobis hac comuni ratione largiatur. Hoc concessio optime Dauid toto pectore eum asseuerat beatum, in quo, velut populo suo Deus dominatur. *Beatus populus, cui Dominus Deus eius: cum regnate in illo Deum, nihil sit aliud, quam illi maxima sua largiri: bona totumque sic illi se tradere, ac si alteri non traderet.* Hoc idem igitur quod in caelo consideramus, vb. Deus regnat se tradens beatis eo modo quo declaramus, possumus & in SS. Sacramento, per cuius communicationem se trahit Deus communicanti: eo modo vt in ipso sit ac qui regnat in anima: hic est omnia in omnibus & singulis eum recipientibus: *Erit omnia in omnibus* ita canit eleganter ecclesia ex D. Thom. *Corpus Dominicum da: um discipulis, sic totum omnibus quod totum singulis.* Quanam possidet bona Deus, quę hominibus in hoc diuino cibo non communicat? Quid Deus in caelo beatis praestit, in quibus integre & perfecte regnat, quod hominibus negat in hoc SS. Sacramento? Quas per omnes creaturas distribuit perfectiones, quas cunctis hominibus gratias, quas hic minime concedit digne communicantibus, imo

& excellentia digniori. Quam mihi dederit voluntatem quę mortaliū na placeat oculis, quia Deus animam non decorat respectu diuine suę presentie? Quam excogitare posses amicitiam: quę talis apud homines habetur, quę non gaudet anima iusti in sacra Communione? Quales aliquis possidet vquam diuitias & beluam comparandos illis quos condigna praeparatione accedentes non participant? Quę forniculo dari potest, quę resistit illi, quę Deus animam in SS. Sacramento corroborat: Omnes licet turpi proficiant vites & in eam insurgant, nec aguntur timore, nec socordia languent. Quam sapientiam insidit Deus, quod donum naturę concessit rationali seu intelligenti quod non possidet homo hoc caelesti coniugio reuerentis: Cum in illo totus tradatur i. l. i. Deo, qui venustas est, suauitas, amoenitas, refrigeratio pulchritudo diuinitis, thesaurus, fortitudo, sapientia, maiestas & omnipotentia, vnicō verbo, nullum Deum possidet bonum, quod illi non tribuit, cui se totum communicat, quemadmodum in hoc SS. Sacramento. *Fecisti nos Deo nostro regnum & regnabimus super terram.*

Constituit Deus vt regnum suum illam animam cui se totaliter communicat, & hic, ubi sibi nihil reuerat, quod homini non tribuit, patet quod illum creet regnum suum: etenim regere Deum in aliquo non alio sit sine, quam vt illa praclariora sua concedat bona: lucem quippe insuadet intellectui, quatenus supernaturali lumine fidei clarus illum cognoscat: voluntatem ardentius inflamat, vt eum seruientius diligit: Reges per experientiam dulcedinis quę pura gaudet in conscientia: eum sit ipsa caelorum iudicis quę recipitur, peccata remittit: quoniam quidem eum institutum fuerit in remissionem peccatorum rupturas consolidat, eum enim sit Sacramentum charitatis, illas supplet quę in amore erga Deum esse possunt, nostram corroborat infirmitatem: eum enim sit ipsum Dei fulcimentum, quoniam quidem seipso se sustentent, reparat: nobis potest repiditatis pusillanimitatem superuenientis fulcimenti viribus quod nobis hic elargitur: & eum sit futurae gloriae pignus, nobis ius ad illam tribuit: regnat itaque in nobis sua comunicat nobis dona gratias, misericordias, personam, meritum, corpus, sanguinem, animam & vitam: quatenus dum illum habemus in cibum nostrum, eundem qua Deus vita fruamur. *Et qui manducauit me, viuet propter me.*

Et nobis quid inde commodi? *Regnabimus super terram.* Vt Reges in terra dominabimur, & quid

Apoc. 5. 10
V.
Quomodo dicitur regnum regnate.

Ps. 143. 15

VI.
Idē perpende in SS. Sacramento.

quid hoc tantum quandoquidem singuli, dum nobis totus tribuitur Deus verus & vniuersalis terra Rex in SS. Sacramento, in corpore suo complexuri sumus Regem: & sicut tertium Regem regnant in terra sub omnia hac attrahentes: ita similiter, ne fallar, nos tales Deus pronuntiat, nobis largiendo omnes suas gratias, dona & perfectiones, quandoquidem si rem penitus attendamus: ex eo quod totus nobis tradatur Deus, sequi videatur, quod omnia nobis concesserit: cum nihil simus dicturi, quod nobis nolit esse vtili atri. Suis nobis Angelos mittit custodes, Apostolos praedicatores, Doctores magistros, martyres nos confirmantes, confessarios a peccatis nos absoluentes, Sacerdotes nobis sequestros, sanguinem suum quo lauemur, carnem qua nutriamur, Sacramenta quibus viuamur, passionem suam, cruciatum & mortem, vt eam offeramus in nostrorum scelere remissionem: *Omnia vestra sunt* inquit Apost. *sive mors sive vita, sive mundus sive praesentia, sive futura, sive Paulus, sive Apollo, sive Cephas, omnia vestra sunt.* Extulit nos in Reges, dediditque vt in terra regnemus, ex eo quod in nobis regnet se nobis communicans, vnde constat, quod nobis vt propria assignaret omnia, cunctaque nobis deseruient. Duo Reges totum inter se mundum partiti sunt, Christus Dominus noster, & Satanus: differunt personis, & intentionibus ac operibus dissentunt. Dæmon Rex ferus ac barbarus, cui nomen mors & perditio: cuius haec firma sunt vota & iudicia, quibus se perdat, cuius opera ad destruendum tenent, furandum & occidendum: auferit agique vt gratiam amittamus, & ius quo lætabamur, ad caeli gaudia, vita nobis percat spiritualis, charitas euanescat, pignus ipsius stellis pretiosius, dona dilapidemus Spiritus S. quorum singula cunctis praeponderant creaturis.

Hoc euidenter nobis constat in prodigo illo: omnem etenim illi consumpsit substantiam, quam paternis secum extulerat laribus, quem illis iam exutus crudeliter nimis excepit, passusque est fame inuerrere. Vah Regem adeo immitem! Porro Christus Dominus noster Rex est oppellitis conditionibus commendabilis, & operibus diuersis laudabilis: cuius intentio nostram spectat salutem, cuius studium nobis vitam procurat perpetuam: cuius nomen est saluator, redemptor, & iactura nostrae damni que reparator: cuius opera sunt beneficia, diuinæ gratiæ collatio, & in eadem consecratio, vt eo magis nobis ius ad æternam gloriam asseratur; auget

in nobis charitatem, diuinis nos cumulat donis, tribuit quicquid habet, imo seipsum in singulos effundit: quia hæc communicatio consistit, in eo quod ipse in nobis regnet: unde nobis tribuit vitam quam in se complectitur: *Ego veni vt vitam habeant, & abundantius habeant.* Cum enim sit vita Dei concessa in SS. Sacramento, facit vt velut Dei viuamus: *Et qui manducat, me viuet propter me:* Dignitate cæteris creaturis eminentiori, eum velit omnia esse nobis propria.

§. 6. Quia SS. Sacramentum memoriale est Passionis Dominicae, totus Christus in illo omnibus & singulis datur: sicut Passio pro omnibus & singulis peracta fuit.

Multas ac præclaras adducit D. Tho. congruentias quibus probat SS. Sacramentum esse memoriale Dominicae Passionis, & eorum aliquibus probat quod consistat in eo quod homo per illud se Christo perfecte vniet, secundum quod perfectius particeps fit fructuum Passionis eius: *Eucharistia est Sacramentum Passionis Christi: pro vt homo perficitur in vnione ad 3. p. q. 73. Christum passum.* Vnde cum charitas vinculum sit, securitas nexuque perfectionis, & Sacramentum hoc Sacramentum sit charitatis, proculdubio maiori certitudine nos participes efficit Dominicae Passionis, cum per illud vniamur Christo multo perfectius quam per reliqua Sacramenta. Hoc concessio ex eo ipso quod videmus in Passione Domini, possumus cognoscere quantum in illo nobis Deus largiatur. Quinimo hæc principalior fuit ratio, ob quam Christus hoc SS. instituerit Sacramentum: vt nimirum memoriale legitimum relinqueret ineffabilis beneficii quod nobis per illam contulit, cum in illo plura consideremus ex eius Passione. Deinde Christus hoc idem præcepit tempore institutionis illius: *Hæc quæsumque feceritis, in mei memoriam facietis.* Ex quo conclusit D. Paul. quod semper dum communicas memoriale, representatum ac demonstratum exhibeas mortis ac Passionis Domini: *Quotiescumque manducabitis panem hunc, & calicem bibetis mortem Domini annuntiabitis.* Hæc omnia comprehendit D. Thom. his verbis: *O sacramentum consuetum in quo Christus sumitur, recollitur memoria Passionis eius.*

Non pauca eaque singularia continet Passio Christi mysteria, quorum primicerium hoc statuumus:

IX. Erros quoque negamus.

1. Cor. 3.

X. Deus & dæmon duo Reges sub contrarij.

1. Cor. 10. 10.

22. 40

D. Tho. 3. p. q. 73. ar. 3. ad 3.

Luc. 22. 19

1. Cor. 11.

T 3